

та інші фахівці апарату управління; встановлення зворотного зв'язку з контрольованим об'єктом. Керівники структурних підрозділів звітують перед керівництвом про усунення недоліків, а керівництво вживає заходів для впливу на осіб, винних у негативних наслідках; затвердження систем внутрішнього контролю в обліковій політиці, що передбачає графік документообігу; посадові інструкції менеджерів усіх рівнів, узагальнення результатів контролю, їх аналізу, розроблення заходів з усунення недоліків.

Ефективність системи внутрішнього контролю залежить від обґрунтованості складених планів та чіткого виконання нею запланованих робіт. На підставі плану робіт служба внутрішньо-господарського контролю складає програму кожної перевірки. За результатами перевірки служба внутрішнього контролю повинна дати об'єктивні оцінки законності і доцільності здійснених фактів господарської діяльності; повноти відображення фактів господарської діяльності в бухгалтерському обліку; дотримання відображення операцій в часі; забезпечення схоронності активів [1, с. 139].

Список використаних джерел:

1. Макарук Ф.Ф., Куцик О.О. Внутрішній контроль витрат діяльності ринків: організаційно-управлінський аспект. Вісник НУ "Львівська Політехніка". 2012. № 721. С. 138-142.
2. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність. К.: Алерта, 2016. 928 с.
3. Яценко В. М. Внутрішній контроль на підприємствах України: проблеми розвитку та шляхи вирішення. Бухгалтерський облік і аудит. 2010. № 11. С. 3-7.

Лузановська К.В., студентка
Науковий керівник: Гуренко Т.О.,
к.е.н., доцент
ВП НУБіП України «Ніжинський
агротехнічний інститут», м. Ніжин, Україна

ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ЗА ДАНИМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ

Для того, щоб прийняти своєчасне та об'єктивне стратегічне рішення, необхідний достатній для цього обсяг економічної, управлінської інформації, при цьому негативний ефект може викликати, як її недолік, так і її надлишок. Система управлінського обліку повинна забезпечити кожного фахівця саме тією інформацією, яка йому необхідна, в повному обсязі і у встановлений термін.

Для цього потрібно визначити кількість часу, необхідну для прийняття рішень і для збору відповідної інформації. На поточний момент дані управлінського обліку, такі як планова і фактична собівартість, обсяг продажів, постійні і змінні витрати, здатні відобразити лише ту інформацію, яка відноситься до минулого періоду. Тобто тих показників, які б сприяли стратегічного розвитку, виходячи із сутності управлінського обліку, на даний момент часу немає.

В умовах становлення ринкової економіки все більше зростає невизначеність зовнішнього середовища. Керівництву підприємств доводиться управляти не стільки самим процесом, а й враховувати вплив факторів зовнішнього середовища.

Для сучасного етапу розвитку ринкових відносин в Україні властиві глибокі зміни, що відбуваються в галузях економіки, технології, суспільно-політичному та соціальному житті суспільства. Все це обумовлює високий рівень невизначеності і нестабільності умов функціонування і створює постійну загрозу позиціям підприємства на ринку.

Підприємства, що своєчасно враховують і прогнозують зміни зовнішнього середовища, мають кращі шанси ефективно функціонувати і розвиватися. У цих умовах для тих підприємств, які в змозі прогнозувати і враховувати ці зміни якомога раніше, можуть з'явитися істотні можливості, пов'язані з ефективним використанням факторів за допомогою стратегічного управління і вироблення цільових стратегій для створення нових переваг у виживанні та конкуренції.

Інформацію для формулювання та реалізації стратегії можна поділити на дві основні групи: зовнішню інформацію - що відбувається з-за межами підприємства і стосується, перш за все, макроекономічного оточення і секторального оточення, й внутрішню інформацію - одержувану на підприємстві і яка описує в основному його фінансово-господарський стан [1].

Управлінський облік необхідний для задоволення потреб стратегічного менеджменту. Облікова система може забезпечити потреби менеджменту різними способами: використання даних обліку для аналізу ринків, на яких буде діяти компанія; надання ключової інформації, пов'язаної з вибраними стратегіями; забезпечення зворотного зв'язку з досягнутими результатами і їх узгодження зі стратегічними цілями; надання інформації про довгострокові наслідки різних напрямків дії.

Для надійного інформаційного забезпечення менеджменту необхідно вибудувати відповідну систему управлінського обліку, здатну відповісти на питання, які стоять перед управлінським апаратом. Для вибору концепцій і технологій, що лежать в основі всієї системи стратегічного обліку, необхідно детально розглянути процес стратегічного менеджменту.

Стратегічний менеджмент спрямований на розробку стійкої конкурентної позиції компанії, при якій її конкурентні переваги забезпечують постійний успіх. Головне завдання стратегічного менеджменту - це розробка і реалізація конкурентоспроможної стратегії. Стратегія - це набір політик, процедур і підходів до бізнесу для забезпечення довгострокового успіху [3].

Стратегічне позиціонування не може не впливати на процеси управління витратами підприємства. Залежно від того який тип конкурентної переваги хоче отримати організація вибираються відповідні інструменти управлінського обліку [1].

Процес стратегічного управління обмежується певним управлінським циклом і включає в себе кілька етапів:

1 етап – комплексний процес стратегічного планування, зокрема, і процес розробки стратегії;

2 етап – реалізація стратегії;

3 етап – контроль за реалізацією стратегії;

4 етап – коригування стратегії.

Доведена визначальну роль інформації бухгалтерського обліку при обґрунтуванні цілей підприємства та розробки способу їх досягнення, тобто стратегії. На зміст і організацію бухгалтерського обліку на підприємстві безпосередньо впливає прийнята керівництвом стратегія поведінки на ринку.

Виходячи з цього важливим є визначення завдань системи бухгалтерського обліку відповідно до обраної підприємством стратегії. Облікова політика на сучасному підприємстві визначається не тільки сукупністю принципів, методів і процедур, що використовуються для складання і подання фінансової звітності, а включає в себе також і принципи організації бухгалтерського обліку, перелік інструментів і методів, що використовуються для забезпечення інформаційного супроводу управління (в тому числі і стратегічного).

Невід’ємною частиною процесу бухгалтерського обліку і стратегічного управління є складання звітності. Управлінська бухгалтерська звітність, спрямована на інформаційне забезпечення прийняття стратегічних управлінських рішень, повинна мати відповідний зміст і структуру. За структурою звітність для потреб стратегічного управління необхідно поділити на звітність, що забезпечує розробку стратегії, і звітність, що забезпечує контроль за виконанням стратегії.

Аналіз стратегій розвитку організації показав, що в цілому можна виділити два типи конкурентних переваг: лідерство у витратах (цінах) і лідерство продукції (якість, унікальність). Виходячи з цього, розділимо концепції і технології управлінського обліку на ті, об’єктом управління яких є витрати і собівартість, і ті, де об’єкт управління - це якість продукції (послуг) .

Крім інформаційної та аналітичної функції стратегічний облік виконує функцію зворотного зв’язку - контроль над ступенем досягнення стратегічних цілей, тому для оцінки ступеня виконання стратегічних цілей необхідна відповідна система моніторингу [1].

Механізм побудови методики стратегічного управлінського обліку можна представити в декілька етапів:

- дослідження зовнішнього та внутрішнього середовищ підприємства (стратегічної бізнес-одиниці); визначення основних факторів успіху;
- аналіз відповідності критеріям вибору методів;
- вибір методу із наявного переліку.

Вибір формату та виду представлення стратегічної облікової інформації у вигляді управлінської звітності. Поява нових інформаційних запитів стала основною передумовою розвитку й удосконалення системи управлінського обліку в напрямі забезпечення його стратегічної орієнтації.

На сьогодні можна констатувати факт розширення меж управлінського обліку за рахунок розвитку його стратегічної компоненти, що дозволило сформулювати нову модель облікового інформаційного забезпечення управління

підприємством, яка є більш адаптивною до мінливих умов зовнішнього середовища підприємства та зростаючих запитів стратегічного менеджменту.

Отже, управлінський облік як інформаційна система менеджменту може забезпечувати його потреби різними способами в залежності від реалізованих конкурентних стратегій. У сучасних умовах господарювання бухгалтерам-менеджерам не просто обрати набір необхідних інструментів і методів з користю для стратегічного управління промисловим підприємством серед загальної їх кількості. Поєднання необхідних інструментів може стати запорукою успішності обліку і управління.

Сучасні інструменти і технології бізнесу надають широкі можливості для моделювання різних схем і підходів до організації процесу обліку і управління. Проте вільно експериментувати з ними на практиці, особливо в умовах існуючої кризи, вкрай небезпечно. Спираючись на зарубіжний досвід управління з орієнтацією на вітчизняні реалії господарювання, можна сформулювати ефективну схему функціонування бухгалтерського обліку в аспекті стратегічного управління промисловим підприємством.

Список використаних джерел:

1. Бухгалтерський управлінський облік. За ред. Ф.Ф. Бутинця, Житомир ПП «Рута» 2016. - 479с.
2. Правдюк Н.Л., «Підвищення ролі фінансової облікової інформації в управлінні діяльністю сільськогосподарських підприємств», Агроінком - 2018р. - №8 - С.7-11.
3. Хомин П.Я. Внутрішня звітність у сільськогосподарських підприємствах та її облікове забезпечення: проблеми узгодженості//Облік, звітність та аудит підприємств. – 2015р. - №1. – С. 45-51.

Михайленко А.І., асистент
ВП НУБіП України «Ніжинський
агротехнічний інститут», м. Ніжин, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЯК СКЛАДОВОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Формування судження аудитора щодо достовірності фінансової звітності повинно здійснюватись за результатами виконання послідовних етапів процесу аудиту. Визначальним моментом цього процесу виступає оцінка рівня суттєвості. У відповідності до вимог як національних нормативів аудиту так й міжнародних, саме в залежності від критерію суттєвості аудитор повинен планувати перевірку, визначати її методи, здійснювати оцінку отриманих доказів, обирати вид висновку.

Критерій суттєвості може оцінюватись як за допомогою кількісних так і якісних визначень. Діючими національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (надалі - НП(С)БО) передбачається багатоваріантність оцінок господарських операцій, й як наслідок підприємство по різному може формувати показники фінансової звітності.